

HET EINDE TEGEMOET

Bij Clavis Uitgeverij staan jongeren centraal.
Wij geloven namelijk dat de wereld van morgen
er zal uitzien als de dromen van onze jeugd.
Het is onze missie om hun leefwereld
elke dag zo mooi mogelijk te maken.

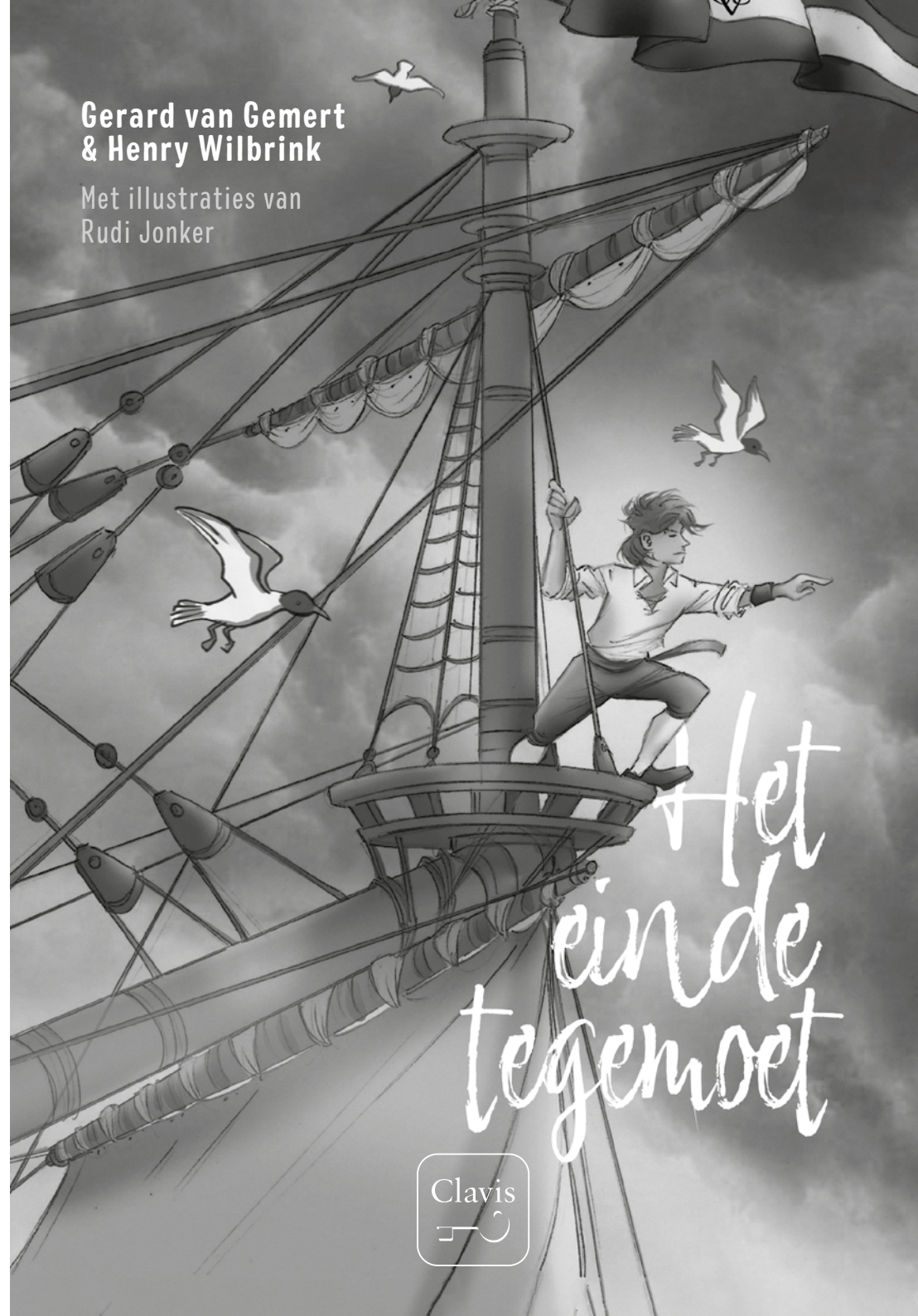

Gerard van Gemert en Henry Wilbrink
Het einde tegemoet
© 2024 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York
Omslagontwerp: Clavis Studio
Illustraties: Rudi Jonker
Trefw.: avontuur, zeventiende eeuw
NUR 283, 284
ISBN 978 90 448 5311 7
D/2024/4124/027
Alle rechten voorbehouden

www.clavisbooks.com
www.gerardvangemert.nl
www.rudijonker.nl

Gerard van Gemert
& Henry Wilbrink

Met illustraties van
Rudi Jonker

Andere boeken van Gerard van Gemert bij Clavis

Over voetbal

De serie 'Kief de goaltjesdief' (7+)

De serie 'De Voetbalgoden' (9+)

De serie 'Fc De Madonna's' (10+)

De Afrikaboeken (11+)

De serie 'Stijn gouden belofte' (12+)

Over geschiedenis

De serie 'Kleine helden van toen' (7+)

Verder zijn er nog de serie 'Eilandgeheimen' en de boeken

De wens van de Havikshorst (in samenwerking met Make-A-Wish), *Ademloos* (over vluchtelingen en voetbal), *Vastberaden* (over pleegzorg), *Felinia en de verdwenen kinderen* (fantasy), *Uitgespeeld* en *Ontzet* (over de Tweede Wereldoorlog) en *Wapenbroeders* (over de tijd van Napoleon).

1

Vlissingen, juli 1693

'Laat me los.' Pieter rukte zo hard als hij kon aan de mouw van zijn hemd om los te komen. Hij lette op de rechterhand van zijn vader, die dreigend omhoogging.

'Je moet luisteren!' schreeuwde zijn vader.

Pieter was niet van plan om te luisteren. Hij wist hoe het zou aflopen als hij nu niet door zou zetten. Het zou niet de eerste keer zijn dat hij met een gezwollen gezicht een dag of langer in de kelder zou moeten doorbrengen.

'Waar is dat geld?!' schreeuwde zijn vader.

Pieter liet zijn blik langs zijn moeder gaan. Ze stond in de hoek van de kamer machteloos toe te kijken hoe haar zoon door haar man aangepakt werd. Het kon bijna niet anders of zij had het geld uit de lade van de bruine kast gepakt, waarschijnlijk om eten te kopen voor Pieter en zichzelf. Zijn vader redde zich wel. De laatste keer dat hij samen met hen thuis gegeten had, kon Pieter zich niet eens herinneren. Hij ging er altijd vandoor zodra Pieter en zijn moeder thuiskwamen.

'Zeg ik niet,' antwoordde Pieter. Hij wilde zijn moeder niet in de problemen brengen en had liever dat zijn vader hem een paar flinke klappen gaf.

De dreun kwam toch nog onverwacht. De pijn trok snel weg, maar zijn wang gloeide na.

‘Je moet het nu zeggen.’ In de stem van zijn vader zat een grom. Pieter wist dat de agressie dan alleen maar toenam. De kans dat zijn vader zo meteen helemaal door het lint zou gaan, was groot. En dan was de ellende niet te overzien. Niet heel lang geleden was Pieter een keer bewusteloos geraakt na een woedeaanval van hem.

‘Zeg het nou maar, jongen,’ zei zijn moeder zacht. ‘Dan ben je ervan af.’

‘Of niet.’ De greep rond Pieters arm werd steviger. ‘Als dat geld weg is, zit je zeker drie dagen in de kelder zonder eten en drinken.’

Drie dagen is wel lang, bedacht Pieter. Maar ook dat zou hij wel overleven. Het ging er vooral om wat daarvoor zou gebeuren. Als het tegenzat, zou zijn vader hem stevig afranselen. Maar hij zou het doorstaan. Zolang zijn moeder maar ongeschonden bleef.

Want dat vond Pieter het ergste, als zij geslagen werd. Ze verweerde zich nauwelijks en liet het gewoon gebeuren. De volgende dag moest ze dan naar de markt met overal blauwe plekken en een gezwollen gezicht. Pieter wist dat ze zich daarvoor schaamde, maar ze had geen keus, want er moest geld verdiend worden. De smoezen die ze verzon, waren allemaal al een paar keer gebruikt. En de mensen op de markt wisten inmiddels wel hoe het zat.

Zijn vader had een paar vrienden die geen probleem hadden met hoe hij met zijn vrouw omging. Hoe minder een vrouw te vertellen had, hoe beter, vonden zij. Als ze niet wilde luisteren, dan moest het maar met harde hand. Pieter had zich voorgenomen dat hij het heel anders zou doen, als hij later getrouwd zou zijn. Met respect en liefde voor zijn vrouw en zijn kinderen.

‘Nou?’ Zijn vader had zijn kiezen op elkaar geklemd en zijn hand die om Pieters bovenarm zat, kneep het bloed eruit. Pieters vingers begonnen al te tintelen. ‘Waar is dat geld?’

Pieter schudde zijn hoofd. ‘Zeg ik niet.’

Zijn vader reageerde met een harde schreeuw en liet hem los. Met twee handen duwde hij Pieter hard van zich af, waardoor de jongen achteroverviel en met zijn achterhoofd tegen de stenen muur knalde. Een felle steek schoot van achteren naar voren door zijn hoofd. Duizelig van de klap en de pijn probeerde hij te gaan zitten. Met zijn linkerhand wreef hij over zijn achterhoofd. Er zat bloed op zijn vingers.

‘Bram!’ gilte zijn moeder op het moment dat Pieters hoofd de muur raakte. Ze liep met een boog om haar man heen om haar zoon bij te staan.

Maar Pieters vader weerhield haar daarvan door zijn arm uit te steken en haar zo de weg te versperren. ‘Laat hem,’ zei hij. ‘Die jongen moet zichzelf kunnen verweren.’ Hij richtte zich weer tot zijn zoon. ‘Sta op.’

Pieter krabbelde overeind. Het kostte hem moeite om zijn tranen tegen te houden. Dat lukte vooral omdat hij het zijn vader niet gunde om hem te zien huilen.

‘Blijven staan, jullie,’ gromde Pieters vader. Hij liep naar de achterkamer en kwam terug met een knuppel in zijn hand. ‘Misschien helpt dit om je te laten vertellen wat je met dat geld hebt gedaan. Of waar je het hebt gelegd.’

‘Nee!’ schreeuwde Pieters moeder. Ze ging tussen haar zoon en zijn vader staan. ‘Niet met de knuppel,’ hilde ze.

Pieter wist waar die angst vandaan kwam. Ze was al een paar keer toegetakeld met dat ding, één keer zelfs zo erg dat ze weken

niet normaal had kunnen lopen. Het was al maanden geleden, maar als je goed keek, kon je nog steeds zien dat ze een beetje mank liep.

‘Aan de kant.’ Pieters vader duwde zijn vrouw opzij. Met veel moeite kon ze op de been blijven.

Met de knuppel dreigend boven zijn hoofd liep de man op zijn zoon af. ‘Waar is dat geld?’ schreeuwde hij. Voor Pieter bleef hij staan. De knuppel had hij met twee handen vast.

‘Stop!’ Pieters moeder duwde haar lichaam tussen haar man en haar zoon in. ‘Ik heb het geld gepakt.’

‘Wat?! En dat zeg je nu pas?’

Pieter kon zich niet herinneren dat hij zijn vader ooit zo boos had gezien als nu. En dat was bijzonder, want voor zijn gevoel was zijn vader altijd boos. Niemand kon in zijn ogen iets goeds doen, en zeker Pieter en zijn moeder niet.

Pieter dacht weleens dat het kwam doordat zijn vader geen werk had en het geld door zijn vrouw werd verdiend. Misschien zorgde dat ervoor dat hij zich minderwaardig voelde en zich daarom op hen afreageerde. Pieter zag dat het gezicht van zijn vader steeds strakker stond. Elke spier was gespannen. Hij herkende zijn vader bijna niet meer.

‘Ik had hem wel dood kunnen slaan!’ Het schreeuwen van zijn vader was overgegaan in een soort van gegil doordat zijn stem steeds hoger klonk.

‘Voor een paar centen?’ vroeg zijn moeder. Ze snoof.

Pieter schrok. Zijn vader hield niet van tegenspraak en helemaal niet als hij boos was. Dit was de eerste keer dat zijn moeder hem tegensprak met Pieter erbij.

‘Een paar centen?’ gromde zijn vader.

‘Die ik verdiend heb terwijl jij hier de hele dag bier zat te drinken.’ De houding van Pieters moeder was omgeslagen als een blad aan een boom. Ze stond nu rechtop, had haar handen in haar zij gezet en keek haar man recht in zijn gezicht aan.

Aan Pieters vader was te merken dat hij niet gewend was dat zijn vrouw zo’n toon tegen hem aansloeg. Hij stotterde, kwam niet meer uit zijn woorden. En het werd nog erger omdat Pieters moeder doorging.

‘Eigenlijk ben je maar een zielig hoopje mens. Altijd maar op anderen afgeven en de mensen om je heen naar beneden duwen. Alsof dat jou beter maakt.’ Ze schudde haar hoofd met een bijna vernederende glimlach op haar gezicht.

Hoe het kwam, wist Pieter niet, maar zijn vader werd rustiger. De knuppel zakte naar beneden, net als zijn schouders. De agressie, die net nog op zijn gezicht te zien was geweest, verdween langzaam uit zijn lijf.

‘Ik denk dat het beter is dat je vertrekt. Dat je je leven zonder ons voortzet.’

Wat? dacht Pieter. Deze boodschap had hij niet zien aankomen.

‘Dat kan helemaal niet,’ reageerde zijn vader verbluft. Van gebulder was geen spoor meer.

‘Natuurlijk kan dat,’ antwoordde Pieters moeder onverstoort. ‘Of denk je dat ik niet weet dat buurvrouw Trijntje hier overdag in huis is als Pieter en ik weg zijn?’

Oké, dacht Pieter. Hij had zo’n vermoeden waarom de buurvrouw langskwam.

‘Wij maken jou niet gelukkig en jij maakt ons niet gelukkig.’ Zijn moeder praatte nu weer gewoon. Het neerbuigende was uit haar stem verdwenen.

Pieters vader schudde zijn hoofd. 'Je denkt toch niet dat ik de schande van een scheiding toesta? Al mijn vrienden zullen me uitlachen en me nooit meer serieus nemen als ze weten dat mijn vrouw mij eruit heeft gezet.'

'Schande?' Pieters moeder haalde haar schouders op. 'Over een paar weken weet niemand dat meer. En als je dat wilt, kunnen we het ook zo spelen dat jij mij hebt verlaten.'

Pieter probeerde zich in te denken hoe dat zou zijn, een leven zonder zijn vader. Geen gescheld meer in huis, geen dreiging van klappen of ruzie. Alleen met zijn moeder zou het een stuk gezelliger zijn in huis. Hij zou weer vrienden kunnen uitnodigen om langs te komen. Nu schaamde hij zich voor zijn vader.

Pieters vader dacht na. Zijn ogen richtte hij omhoog. Zijn armen hingen slap langs zijn lijf. Vanuit zijn rechterhand wees de dikke kant van de knuppel naar de grond. 'Nee,' zei hij toen krachtiger dan hij ervoor had gesproken. Zijn gezicht verstarde, zijn rechterarm zwaaide naar achteren en daarna met volle vaart naar voren. De knuppel raakte Pieters moeder met een doffe klap tegen de zijkant van haar hoofd, dat naar links zwiepte. Als een zoutzak zakte ze op de grond.

Pieter sperde zijn ogen open toen hij beseftte wat er zojuist was gebeurd. Zijn blik ging van zijn vader, die doodstil bleef staan, naar zijn moeder, die bewegingloos op de grond lag. Pieter was de eerste die iets deed. Hij schoot naar het lichaam van zijn moeder. Ze lag half op haar zij. Haar rechterarm lag in een onnatuurlijke houding onder haar. Vanuit een gapende wond aan de zijkant van haar hoofd stroomde bloed. 'Mama!' riep Pieter tegen beter weten in. Hij pakte haar bij haar schouders en draaide haar op haar rug. Haar ogen starden naar het plafond, maar

zagen niets meer. 'Nee!' bracht Pieter uit. Hij liet zijn hoofd op haar borst vallen en huilde en schreeuwde tegelijk.

Hoelang hij zo bleef liggen, wist hij niet. Toen hij een beetje was gekalmeerd, ging hij weer staan. Zijn vader stond nog in dezelfde houding als daarstraks.

'Je hebt haar vermoord.' De walging spatte van zijn woorden af.

Zijn vader draaide zijn hoofd naar Pieter. 'En jij bent de volgende,' zei hij ijskoud. Hij hief zijn hand met de knuppel op.

Pieter gaf zijn vader een duw en spurtte het huis uit.